

UNIVERSITETET I BERGEN

Kompetanse for morgendagens bibliotekarer

Therese Skagen, HVL

Irene Hunskår, VID

Regina Küfner Lein, UiB

DFFU Summit 6. oktober 2022

Søk etter stillinger

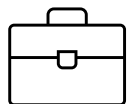

Mål for prosjektet

Å synliggjøre kompetansebehovene ansatte i fag- og forskningsbibliotek har, og å videreformidle disse behovene til aktører for utdanning og videreutdanning

Therese Skagen
Høgskulen på Vestlandet,
universitetsbibliotekar /
prosjektleder

Del 1: Dokumentanalyse av stillingsannonser i Norge, for å belyse arbeidsgivernes krav til ansatte i fag- og forskningsbibliotek

Irene Hunskår
VID vitenskapelige høgskole,
universitetsbibliotekar

Del 2: Spørreundersøkelse blant bibliotekansatte i medisinske og helsefaglige bibliotek

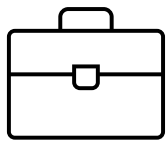

Regina Kufner Lein,
Universitetsbiblioteket i Bergen
Bibliotek for medisin
universitetsbibliotekar

Utviklingsmidler 2021/22

Nasjonalbiblioteket

Analyse av stillingsannonser januar 2020 – juni 2021

To datasett fra NAV: metadata og stillingstekster

=> **326.119** stillingsannonser

Søk på *bib* / *bibliotek*

=> **3.276** stillingsannonser

Screening basert på kriterier for inklusjon:

- ✓ Høyere utdanning, fag- og forskningsbibliotek
- ✓ offentlige/private institusjoner, full eller deltidsstilling, fast eller midlertidig ansettelse

=> **272** stillingsannonser

Dataekstraksjon

=> **204** stillingsannonser (**228** stillinger)

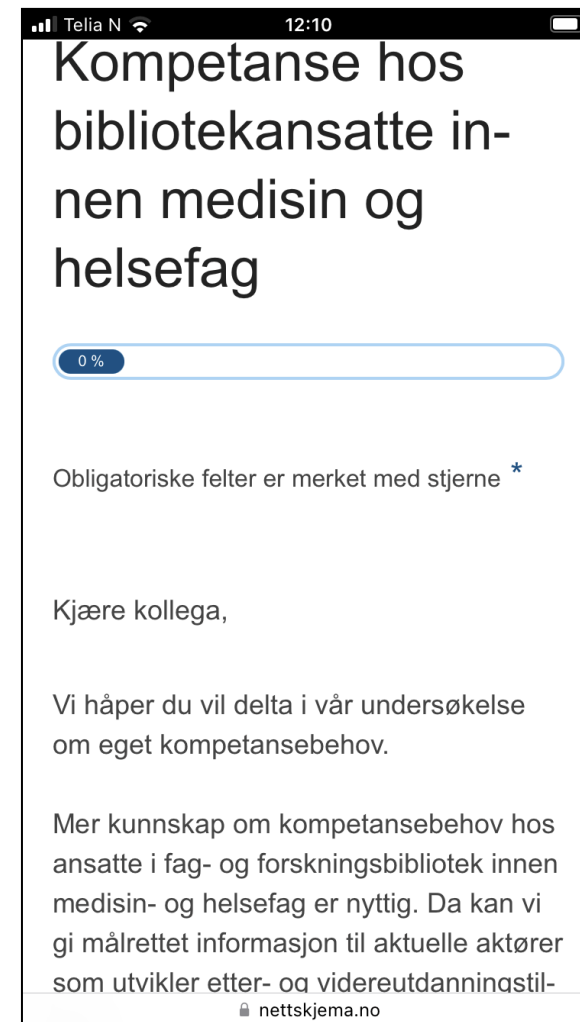
Spørreundersøkelsen juni 2022

Bibliotekansatte innen medisin og helsefag

- Epost til 100 bibliotek innen helsefag eller medisin
- Epost til 132 enkeltmedlemmer i Spesialgruppen for medisin og helsefag (SMH)
- Diskusjonslister, blogg for SMH

24 spørsmål, de fleste flervalg, 5 åpne spørsmål
tilpasset fra Medical Library Associations kompetanserammeverk

102 svar fra enkeltansatte

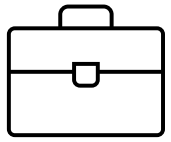
Tema i spørreundersøkelsen

- Undervisning og veiledning
- Åpen vitenskap
- Forskning og kunnskapsbasert praksis
- Førstelinje og andre arbeidsoppgaver
- Samarbeid og ledelse
- Utvikling
- Videreutdanning

«Ansatte i bibliotek underviser og veileder i å finne og bruke medisinske og helsefaglige ressurser, å kritisk vurdere forskning og organisere data.

Vi hjelper brukere til å bli selvhjulpne i deres praksis, og deler våre kunnskaper med kollegaer. Vi planlegger, utvikler og integrerer bibliotekundervisning i samarbeid med faglige ansatte.

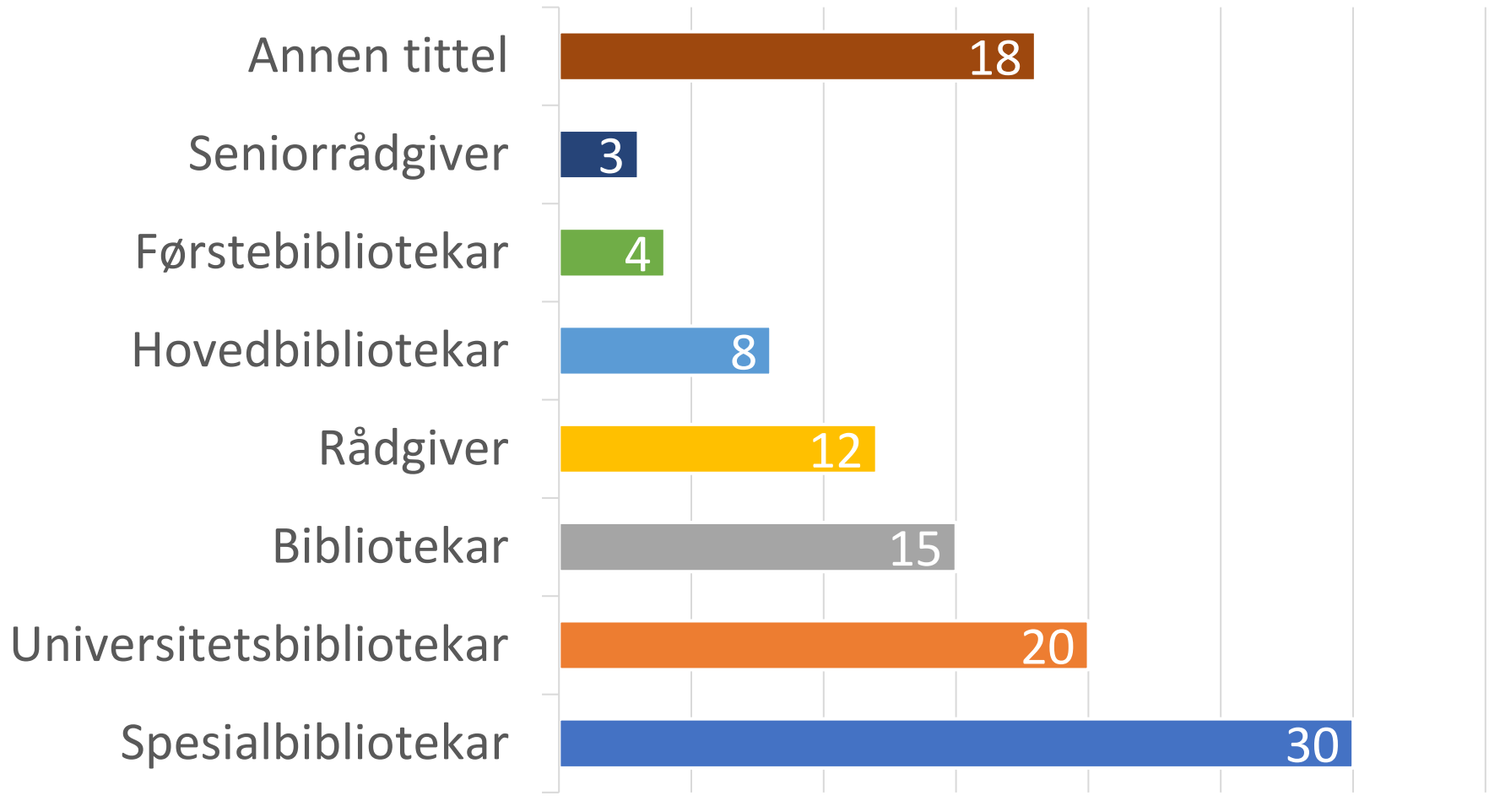
« Dette krever ferdigheter i pedagogikk og undervisningsmetoder. »

Stillingsannonser – stillingstitler

(i %, total = 110%*) * alternative stillingstitler for samme stilling

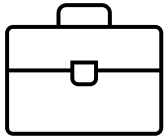
Prosentandel

73% fast
ansettelse

Annen tittel:
konsulent,
sekretær,
seksjonssjef,
forskningsbiblio-
tekar

Stillingstitler

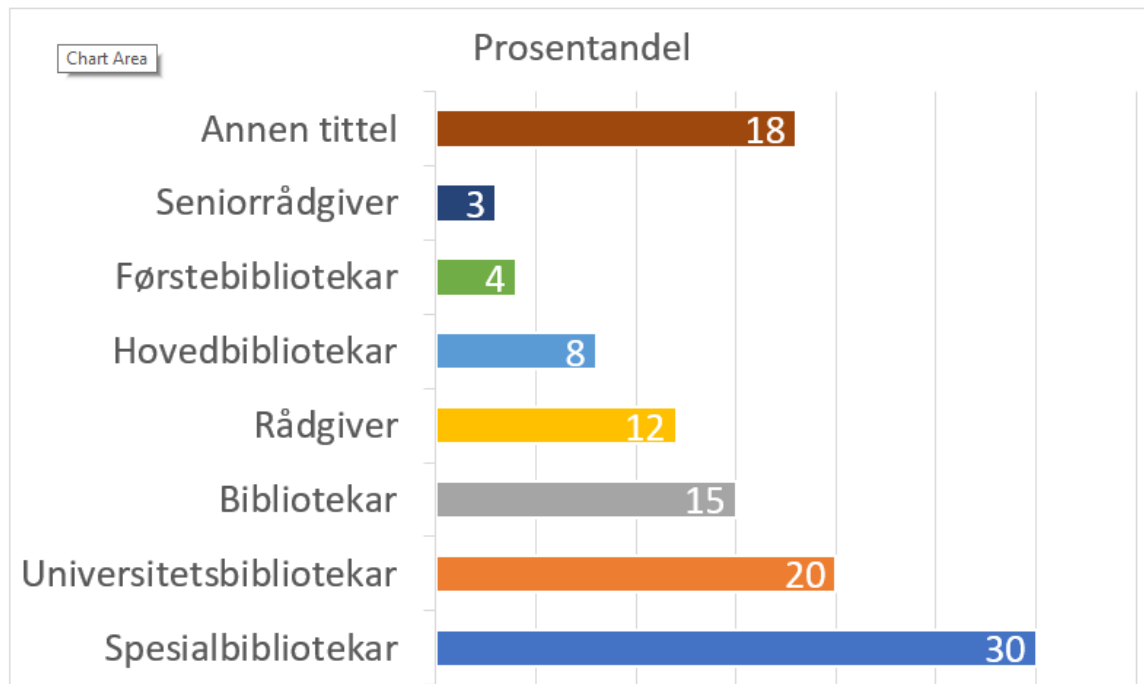
Respondenter – stillingstitler

- 46 % spesialbibliotekar
- 18,6% universitetsbibliotekar
- 6,9 % bibliotekar

- 8,8 % andre:
seksjonssjef, seksjonsleder,
førstekonsulent

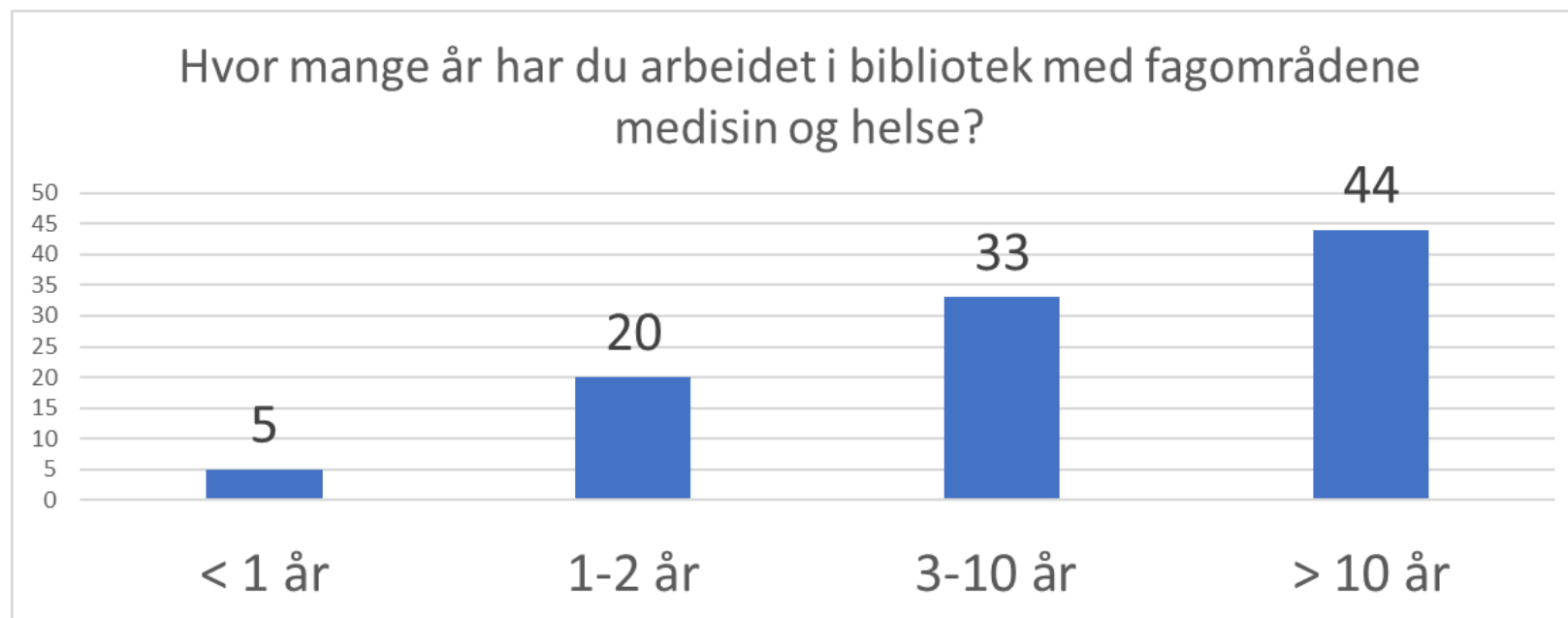
Stillingsannonser – stillingstitler (i %, total)

* alternative stillingstitler

Spørreundersøkelsen juni 2022

25 nye og relativt nye ansatte

33 erfarne og 44 veldig erfarne ansatte

(102 respondenter)

Stillingsannonser – Arbeidsoppgaver

Førstelinjetjeneste
41 %

Undervisning
36 %

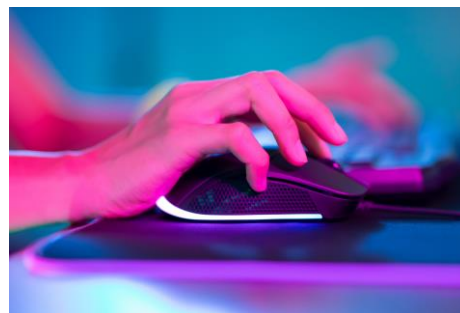
Veiledning 38 %

Tjenesteutvikling 22,5 %

Samlingspleie 20 %

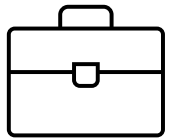

Litteratursøk 19 %

Forskningsstøtte 12 %,
Forskningsdata 5 % , Open
access 4 % , åpen forskning 4 %

Førstelinjetjeneste og samlingsutvikling

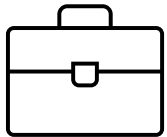
41 % av annonser oppgir førstelinjetjeneste, + mange annonser “bidra i driften ellers”

20 % oppgir samlingspleie

92,2 % utfører oppgaver i førstelinje (skranke, ++)
og/eller innen samlingsutvikling daglig eller flere ganger i uken

Undervisning og veiledning

I annonsene er disse arbeidsoppgaver nevnt med følgende tall:

Undervisning **36 %**

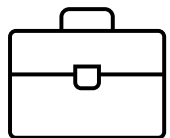
Veiledning **38 %**

46,1 % underviser eller veileder daglig eller flere ganger i uken

Inkluderer vi «noen ganger i måneden» = **81,4 %**

Bare **2,9 %** underviser/veileder aldri

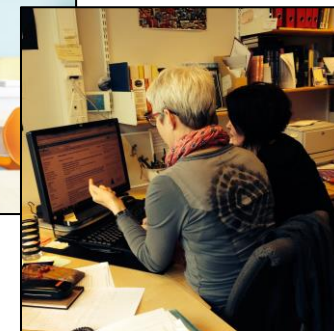
Krav i stillingsannonser – Undervisning/veiledning

Utdanning:

Bibliotekar, Bachelor	62 %
Bibliotekar, Master	30 %
Andre utdanninger, Bachelor	20 %
Andre utdanninger, Master	40 %

Erfaring og kompetanse:

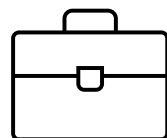
Erfaring fra fag- og forskningsbibliotek	60 %
Digital/IT- kompetanse	49 %
Erfaring fra lignende oppgaver	43 %
Pedagogisk kompetanse	12 %

Personlige egenskaper:

Samarbeidsevne	75 %
Selvstendighet	70 %
Kommunikasjonsevne	65 %
Initiativrik	56 %
Serviceinnstilt	55 %

Kompetanse innen undervisning og veiledning

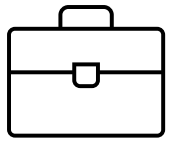
Arbeidsgiver krever enten pedagogisk erfaring eller kompetanse i 12 % av stillingsannonse

Blant respondentene har 13 % pedagogisk utdanning eller videreutdanning

Mange respondenter ønsker mer kompetanse innen:

- Studentaktivisering, og digitale verktøy (ca 50%)
- Undervisningsplanlegging, samarbeid med fagansatte, integrering i fagplaner (ca 40%)
- Presentasjonsteknikk, grunnleggende pedagogikk og didaktikk (ca 35%)

Krav i stillingsannonser – **Forskningsstøtte (OA, åpne data, åpen vitenskap)** Undervisning/veiledning

Formelle kvalifikasjoner:

Bibliotekar, Bachelor	48	62 %
Bibliotekar, Master	30	30 %
Andre utdanninger, Bachelor	17	20 %
Andre utdanninger, Master	53	40 %

Erfaringer og kompetanse:

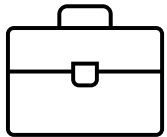
Digital/IT- kompetanse	53	49 %
Erfaring fag- og forskningsbibliotek	52	60 %
Erfaring fra lignende oppgaver	40	43 %

Personlige egenskaper:

Samarbeidsevne	77	75 %
Kommunikasjonsevne	73	65 %
Selvstendighet	67	70 %
Initiativrik	58	56 %
Serviceinnstilt	41	55 %

Forskningsstøtte/Åpen vitenskap

I annonsene er disse arbeidsoppgaver nevnt med følgende tall:

Forskningsstøtte 12 %,
Forskningsdata 5 % ,
Open access 4 %,
åpen forskning 4 %

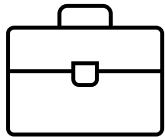

En tredjedel jobber med åpen vitenskap i en eller annen form daglig, flere ganger i uken eller i måneden

En tredjedel jobber med det noen ganger i semesteret

En tredjedel jobber aldri med disse oppgavene

Kompetanse innen forskningsstøtte, åpen vitenskap

Arbeidsgiver nevner forskningsstøtte i ca 20-25 % av annonsene
Kompetansekrav eller ønsker fra arbeidsgiver er **digital kompetanse (53 %)**
og **erfaring fra liknende oppgaver (44 %)**

Mange respondenter ønsker mer kompetanse innen:

- Opphavsrett, åndsverkslov og lisensiering 64,7 %
- Åpen publisering 55,9 %
- Datahåndteringsplaner 46,1 %

30 % av respondentene utfører forskning innen bibliotekfag eller andre fagfelt,
5 % har PhD

Digital kompetanse

Arbeidsgivere spør etter god digital kompetanse:

Digitale kunnskaper, digital kompetanse, digitale ferdigheter, IT-kompetanse, IKT-kompetanse, teknisk kompetanse, ...

Hva er digital kompetanse?

Har bibliotekansatte digital kompetanse?

The revised PKSB has been extended to reflect the growing importance of skills in data handling and knowledge management, and to incorporate recommendations around digital skills identified by CILIP's Technology Review.

13

Technology and communication

Using a range of digital technologies and resources to manage information, data and knowledge and deliver successful services. Using effective communication skills including oral, writing and presentation skills, networking and relationship building with individuals and groups.

Hva legger du i "Digital kompetanse"?

Trender og utviklingsområder i de neste 5 år

I din stilling?

- Digital utvikling: kunstig intelligens/maskinlæring og teknologi
- Forskningsstøtte
 - til åpen forskning; publisering og forskningsdata
 - kunnskapsoppsummeringer; systematiske litteratursøk og kunnskapsbasert praksis
- Undervisning: fysisk og digitalt støttet undervisning

For biblioteket?

- Digital utvikling og kompetansebygging
- Forskningsstøtte
 - Åpen forskning; publisering og forskningsdata
 - integrert i forskningen som «embedded librarian»
- Synlig i egen organisasjon; vektlegge ansattes kompetanse og bibliotektenester
- Samlingspunkt og attraktiv møteplass med gode muligheter for støtte fra bibliotekansatte

Hvilke hinder for videreutdanning/kurs?

- Tid
 - Arbeidsmengde og arbeidspress
 - Kollegers tid
 - Fritid/privatliv
- Finne frem til relevante kurs
 - Manglende tilbud
 - Mange aktører og manglende oversikt over tilbud
- Varighet av kurs

Ønsket undervisningsform

Nettbaserte kurs
58,8%

Kombinasjon av nettbaserte
kurs og fysiske samlinger
58,8%

E-læringskurs som kan følges i
eget tempo 57,8 %

Kurs og seminarer med fysisk
oppmøte 54,9%

Hva er viktig for deg når du skal bygge din egen kompetanse?

- Relevans for egen arbeidsutførelse
77,5 %
- Faglig nysgjerrighet, liker å lære nye ting
76,5 %
- Bruk av arbeidstid til kompetansebygging
68,6 %
- Støtte fra lederen
51 %

Konklusjoner ... og flere spørsmål

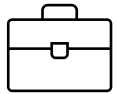
Mange ulike arbeidsoppgaver

-> Hvilke fordeler ser norske arbeidsgivere i å ansette generalister?

Arbeidserfaring

-> Hvordan kan nyutdannede bibliotekarer med lite erfaring få sin første jobb?

Konklusjoner ... og flere spørsmål

Arbeidsgiver krever i liten grad formell kompetanse innen undervisning, tjenesteutvikling, forskningsstøtte – men ønsker erfaring

-> Er dette kompetanser som vi skaffer oss på arbeidsplassen?

Bibliotekansatte er opptatt av kompetanseøkning, mye kurs og selvlæring

-> Få tilbud om formell kompetanseheving tilpasset rammene de ansatte jobber i

Kompetansekravene i stillingsannonsene 2020/2021 i Norge stemmer godt overens med kompetanserammeverkene fra internasjonale bibliotekorganisasjoner (UK-CILIP, USA: MLA, Australia: ALIA)

Internasjonale kompetanserammeverk

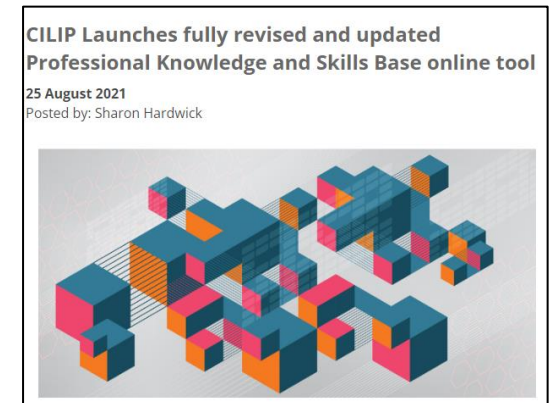
Storbritannia - CILIP (2021) CILIP is the UK's library and information association
(CILIP = The Chartered Institute of Library and Information Professionals)

14 kompetanserområder

(etikk, generiske, profesjonelle ferdigheter, samarbeid i og utenfor sektoren)

USA – MLA Medical Library Association (2017): 6 kompetanseområder:

- Informasjonssøk
- Informasjonsressurser
- Undervisning og undervisningsdesign/pedagogikk
- Ledelse og administrasjon
- Forskningsforståelse/kunnskapsbasert innen bibliotekfaget
- Profesjonalitet, samarbeid, tverrfaglighet

Tilbyr akkreditering og skjema for vurdering av egen kompetanse

INTRODUCING:

Systematic Review Services Specialization

Earning a Systematic Review Services Specialization (SRSS) shows employers and colleagues that you have the information retrieval and management skills to support users and researchers in conducting high quality and reproducible systematic reviews.

Consumer Health Information Specialization

The MLA Consumer Health Information Specialization (CHIS) offers training in providing health information services to consumers and recognition for the accomplishment of acquiring new health information skills. By earning your CHIS, you acquire skills and knowledge needed to become a confident, expert provider of health information to your community.

Data Services Specialization

Earning the MLA Data Services Specialization (DSS) indicates that you have received *training* in providing data services to researchers, clinicians, students, librarians, and others who work with data--and *recognition* for the accomplishment of acquiring skills in providing data services. A Level I DSS certificate is available now. A Level II certificate is planned for 2022.

Disaster Information Specialization

The Disaster Information Specialization (DIS) provides participants the opportunity to expand their roles by offering training in providing access to information for disaster and emergency preparedness. Complete required courses for the Level I and an additional 12 contact hours if applying for Level II.

Sertifiserte spesialiseringer fra MLA Medical Library Association
<https://www.mlanet.org/p/cm/ld/fid=42>

“Completing a specialization program will help you:

- improve health information services
- create partnerships
- enhance ownership of health information expertise
- learn best practices in providing health information services”

Veien videre i prosjektet høsten 2022

Del 3:

Videreformidle kompetansebehov til aktører for utdanning og videreutdanning

- Videreutdanningstilbud, men ikke sertifisering
 - Poenggivende
 - Kortere kurs
-
- Artikler og annen formidling

The banner features three logos at the top: Høgskulen på Vestlandet (a blue checkmark), VID (a grid of dots), and Universitetet i Bergen (a circular seal with an owl). Below the logos, the title "Kompetanse for morgendagens bibliotekarer" is written in bold. Underneath, the names of the authors are listed: "Therese Skagen, HVL", "Irene Hunskaar, VID", and "Regina Küfner Lein, UiB". On the right side, there is a search button with a magnifying glass icon, the text "Søk etter stillinger", and a right-pointing arrow.

Takk for oss!

Kontaktinformasjon:

Therese Skagen
tss@hvl.no
Prosjektleder

Irene Hunskår
irene.hunskar@vid.no

Regina Kufner Lein
regina.lein@uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN